

Literatura ke kurzu

Dialektologie a dějiny romštiny

Mgr. Viktor Elšík, Ph.D.
2007/2008

1 Přehled povinné literatury podle lekcí

SEM.	LEKCE	MATRAS 2002	DALŠÍ POVINNÁ LITERATURA
ZS	1 Dialektologie	1–19	Matras 2006a
	2 Modely klasifikace	214–237	Boretzky 1998; Elšík 2006; Matras 2005
	3 Tzv. pararomštiny	242–248	Matras <i>et al.</i> 2008
	4 Britské dialekty	–	–
	5 Sintske a manušké dialekty	–	Elšík 2005
	6 Finské dialekty	–	Vuorela/Borin 1998
	7 Severovýchodní dialekty	–	–
	8 Centrální dialekty	–	Elšík <i>et al.</i> 1999
	9 Balkánské dialekty	–	Baghbidi 2003 n. Boretzky 1996 n. Boretzky 2000 n. Matras 2004 n. Sechidou 2005 (tj. jeden ze článků)
	10 Vlašské dialekty	–	–
	11 Ostatní dialekty	–	Cech/Heinschink 2001
LS	1 Historická lingvistika	–	–
	2 Proto-romská fonologie	30–41	Turner 1926
	3 Proto-romská morfologie	42–45	–
	4 „Domské“ jazyky	45–48	Matras 1999: §1–2, §10; Matras 2006b
	5 Raná romština	–	Elšík/Matras 2006: 68–84
	6 Lexikální přejímky	20–29	Elšík 2008; Elšík/Matras 2006: 324–333
	7 Gramatické přejímky	191–213	Elšík 2007
	8 Fonologie	49–71	–
	9 Nominální morfologie	72–116	Elšík 2000
	10 Verbální morfologie	117–164	–
	11 Syntaktické struktury	165–190	Elšík/Matras 2008

2 Seznam povinné literatury

Základní povinnou literaturou je Matras 2002. Ostatní povinná literatura je vybírána převážně tak, aby byla všem posluchačům dostupná on-line.

- Baghbidi 2003** = Baghbidi, Hasan Rezai. 2003. The Zargari language: An endangered European Romani in Iran. *Romani Studies* 5, 13: 123–148.
<http://www.marston.co.uk/RSPP/LUPRSV013P02A00123.pdf>
- Boretzky 2000** = Boretzky, Norbert. 2000. South Balkan II as a Romani dialect branch: Bugurdži, Drindari, and Kalajdži. *Romani Studies* 5, 10: 105–183.
<http://www.marston.co.uk/RSPP/LUPRSV010P02A00105.pdf>
- Boretzky 1996** = Boretzky, Norbert. 1996. Arli: Materialien zu einem südbalkanischen Romani-Dialekt. *Grazer Linguistische Studien* 46: 1–30.
<http://www-gewi.uni-graz.at/ling/cgi-bin/data/gls/artikel/46/boretzky.pdf>
- Boretzky 1998** = Boretzky, Norbert. 1998. Areal and insular dialects and the case of Romani. *Grazer Linguistische Studien* 50: 1–27.
<http://www-gewi.uni-graz.at/ling/cgi-bin/data/gls/artikel/50/boretzky.pdf>
- Cech/Heinschink 2001** = Cech, Petra & Mozes F. Heinschink 2001. A dialect with seven names. *Romani Studies* 5, 11: 137–184.
<http://www.marston.co.uk/RSPP/LUPRSV011P02A00137.pdf>
- Elšík 2000** = Elšík, Viktor. 2000. Romani nominal paradigms: their structure, diversity, and development. In: Elšík, Viktor & Yaron Matras (eds.) *Grammatical relations in Romani: The noun phrase*. Amsterdam: John Benjamins. 9–30.
http://ulug.ff.cuni.cz/osobni/elsik/Elsik_2000_Paradigms.pdf
- Elšík 2005** = Elšík, Viktor. 2005. Sinská a manušká romština: sociolingvistická situace, komunity mluvčích a dokumentace jejich jazyka. *Romano džaniben*, jevend, 162–186.
http://ulug.ff.cuni.cz/osobni/elsik/Elsik_2005_SMR-sociolingvistika.pdf
- Elšík 2006** = Elšík, Viktor. 2006. Recenze [Norbert Boretzky & Birgit Iгла. Kommentierter Dialektatlas des Romani. Wiesbaden: Harrassowitz 2004]. *Romani Studies* 5, 161, 105–111.
http://ulug.ff.cuni.cz/osobni/elsik/Elsik_2006_Dialektatlas.pdf
- Elšík 2007** = Elšík, Viktor. 2007. Grammatical borrowing in Hungarian Rumungro. In: Matras, Yaron & Jeanette Sakel (eds.) *Grammatical borrowing in cross-linguistic perspective*. Berlin: Mouton de Gruyter. 261–282.
http://ulug.ff.cuni.cz/osobni/elsik/Elsik_2006_HungarianBorrowing.pdf
- Elšík 2008** = Elšík, Viktor. V přípravě. Loanwords in Selice Romani, an Indo-Aryan language of Slovakia. Projekt *Loanword Typology: toward the comparative study of lexical borrowability in the world's languages*.
http://ulug.ff.cuni.cz/osobni/elsik/Elsik_Loanwords-in-Selice-Romani_071104.pdf
http://ulug.ff.cuni.cz/osobni/elsik/Elsik_Loanwords-in-Selice-Romani_Table4.pdf
- Elšík/Matras 2006** = Elšík, Viktor & Yaron Matras. 2006. *Markedness and language change: The Romani sample*. Berlin: Mouton de Gruyter. [s. 68–84, 324–333]
- Elšík/Matras 2008** = Elšík, Viktor & Yaron Matras. V tisku. Modals in Romani. In: Hansen, Björn, Ferdinand de Haan & Johan van der Auwera (eds.) *Modals in the languages of Europe*.
http://ulug.ff.cuni.cz/osobni/elsik/Elsik-Matras_2007_ModalsRomani.pdf
- Elšík et al. 1999** = Elšík, Viktor – Hübschmannová, Milena – Šebková, Hana. 1999. The Southern Central (*ahi*-imperfect) Romani dialects of Slovakia and northern Hungary. In: Halwachs, Dieter W. – Menz, Florian (eds.) *Die Sprache der Roma. Perspektiven der Romani-Forschung in Österreich im interdisziplinären und internationalen Kontext*. Klagenfurt: Drava. 277–390.

- http://ulug.ff.cuni.cz/osobni/elsik/Elsik_1999_Rumungro.pdf
- Matras 1999** = Matras, Yaron. 1999. The state of present-day Domari in Jerusalem. *Mediterranean Language Review* 11: 1–58.
http://www.llc.manchester.ac.uk/Research/Projects/romani/downloads/2/Matras_Domari_MLR.pdf
- Matras 2002** = Matras, Yaron. 2002. *Romani: A linguistic introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
http://www.llc.manchester.ac.uk/Research/Projects/romani/downloads/2/CUP_book_excerpt.pdf [= s. 1–10]
- Matras 2004** = Matras, Yaron. 2004. Romacilikanes – the Romani dialect of Parakalamos. *Romani Studies* 5, 14: 59–109.
http://www.llc.manchester.ac.uk/Research/Projects/romani/downloads/2/Matras_Parakal.pdf
- Matras 2005** = Matras, Yaron. 2005. The classification of Romani dialects: A geographic-historical perspective. In: Halwachs, Dieter, Barbara Schrammel & Gerd Ambrosch. *General and applied Romani linguistics*. Munich: Lincom Europa. 7–26.
http://www.llc.manchester.ac.uk/Research/Projects/romani/downloads/2/Matras_classification.pdf
- Matras 2006a** = Matras, Yaron. 2006. Romani. In: Brown, Keith (ed.) *Encyclopedia of language and linguistics. Second edition*. Oxford: Elsevier.
http://www.llc.manchester.ac.uk/Research/Projects/romani/downloads/2/Matras_Romni_ELL.pdf
- Matras 2006b** = Matras, Yaron. 2006. Domari. In: Brown, Keith (ed.) *Encyclopedia of languages and linguistics. Second edition*. Oxford: Elsevier.
http://www.llc.manchester.ac.uk/Research/Projects/romani/downloads/2/Matras_Domari_ELL2.pdf
- Matras et al. 2008** = Matras, Yaron, Hazel Gardner, Charlotte Jones & Veronica Schulman. *Angloromani: A different kind of language?* Rukopis.
- Sechidou 2005** = Sechidou, Irini. 2005. The dialect of Ajiros Athanasios. In: Halwachs, Dieter, Barbara Schrammel & Gerd Ambrosch. *General and applied Romani linguistics*. Munich: Lincom Europa. 48–59.
- Turner 1926** = Turner, Ralph L. 1926. The position of Romani in Indo-Aryan. *Journal of the Gypsy Lore Society, Third series* 5: 145–189.
- Vuorela/Borin 1998** = Vuorela, Katri & Lars Borin. 1998. Finnish Romani. In: Ó Corráin, A. & S. Mac Mathúna (eds.) *Minority languages in Scandinavia, Britain and Ireland*. (= Acta Universitatis Upsaliensis, Studia Celtica Upsaliensia 3.) Uppsala. 51–76.
<http://www.svenska.gu.se/~svelb/pblctns/FinnishRomani.pdf>

3 Seznam doporučené literatury – výběrově

viz též jednotlivé handouty

viz též <http://www.llc.manchester.ac.uk/Research/Projects/romani/db/bibliography/index.html>

- Bakker, Peter. 1997. Athematic morphology in Romani: The borrowing of a borrowing pattern. In: Matras, Yaron, Peter Bakker & Hristo Kyuchukov (eds.) *The typology and dialectology of Romani*. Amsterdam: John Benjamins. 1–21.
- Boretzky, Norbert. 1989. Zum Interferenzverhalten des Romani. (Verbreitete und ungewöhnliche Phänomene). *Zeitschrift für Phonetik, Sprachwissenschaft und Kommunikationsforschung* 42: 357–374.
- Boretzky, Norbert. 1992. Zum Erbwortschatz des Romani. *Zeitschrift für Phonetik, Sprachwissenschaft und Kommunikationsforschung* 45: 227–251.
- Boretzky, Norbert. 1995. Die Entwicklung der Kopula im Romani. *Grazer Linguistische Studien* 43: 1–50.
<http://www-gewi.uni-graz.at/ling/cgi-bin/data/gls/artikel/43/boretzky.pdf>
- Boretzky, Norbert. 2000. Palatalisation and depalatalisation in Romani. *Sprachtypologie und Universalienforschung* 54: 108–125.
- Boretzky, Norbert. 1996. The “new infinitive” in Romani. *Journal of the Gypsy Lore Society, Fifth Series*, 6: 1–51.
- Boretzky, Norbert. 1999. *Die Verwandtschaftsbeziehungen zwischen den Südbalkanischen Romani-Dialekten. Mit einem Kartenanhang*. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Boretzky, Norbert & Birgit Iгла. 2004. *Kommentierter Dialektatlas des Romani*. Wiesbaden: Harrassowitz.
- Chambers, J. K. & Peter Trudgill. 1980. *Dialectology*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Elšík, Viktor. 2000. Dialect variation in Romani personal pronouns. In: Elšík, Viktor & Yaron Matras (eds.) *Grammatical relations in Romani: The noun phrase*. Amsterdam: John Benjamins. 65–94.
http://ulug.ff.cuni.cz/osobni/elsik/Elsik_2000_Pronouns.pdf
- Elšík, Viktor. 2003. Interdialect contact of Czech (and Slovak) Romani varieties. *International Journal of the Sociology of Language* 162: 41–62.
http://ulug.ff.cuni.cz/osobni/elsik/Elsik_2003_Interdialect.pdf
- Friedman, Victor A. 2000. Romani in the Balkan Linguistic League. In: Tzitzilis, Ch. & Symeonidés, Kh. Valkanikē (eds.) *Glossologia: Sygkhronia kai diakhronia – Balkanlinguistik: Synchronie und Diachronie*. Thessaloniki: University of Thessaloniki. 95–105.
<http://humanities.uchicago.edu/depts/slavic/papers/Friedman-RmiBalkLgclLeague.pdf>
- Friedman, Victor A. *Outline of Romani grammar based on Macedonian Skopje Arli (the basis of the Macedonian standard) with reference to other dialects as relevant*. Rukopis.
http://www.seelrc.org:8080/grammar/pdf/romani_bookmarked.pdf
- Hübschmannová, Milena & Vít Bubeník. 1997. Causatives in Slovak and Hungarian Romani. In: Matras, Yaron, Peter Bakker & Hristo Kyuchukov (eds.) *The typology and dialectology of Romani*. Amsterdam: John Benjamins. 133–145.
- Matras, Yaron. 2001. Tense, aspect, and modality categories in Romani. *Sprachtypologie und Universalienforschung* 53: 162–180.
- Matras, Yaron. 2004. Structural Balkanisms in Romani. In: Reiter, Norbert, Uwe Hinrichs & Jiřina van Leeuwen-Turnocová (eds.) *Sprachlicher Standard und Substandard in Südosteuropa und Osteuropa. Beiträge zum Symposium vom 12.-16. Oktober 1992 in Berlin*. Wiesbaden: Harrassowitz. 195–210.
- Schrammel, Barbara. 2005. Borrowed verbal particles and prefixes in Romani: A comparative approach. In: Halwachs, Dieter, Barbara Schrammel & Gerd Ambrosch. *General and applied Romani linguistics*. Munich: Lincom Europa. 99–113.